

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): **Barbora Tauchmanová**
Název práce: **Britská koloniální správa v Keni a povstání Mau Mau**

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
Jan Váška (KZES IMS FSV UK)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Před třemi lety by tento posudek začínal takto: „Barbora Tauchmanová pro svou bakalářskou práci zvolila v našem prostředí málo známé téma z britské koloniální historie“. Od té doby však široce medializovaný soudní proces, ve kterém se britský Nejvyšší soud zabýval žalobou čtyř Keňanů na mučení v zadržovacích táborech během povstání Mau Mau a poté souhlas britské vlády s odškodněním více než 5000 žijících obětí britského zacházení vyvolaly nejen zájem o samotné dění v Keni v 50. letech, ale zároveň i zproblematizovaly zažitý autostereotyp „osvícené/blahosklonné“ britské koloniální nadvlády.

Téma vztahu koloniální správy a vlády mateřské země, jež akcentuje překládaná práce, je přitom relevantní nejen pro konkrétní případ povstání Mau Mau, ale pro koloniální historii obecně a především je zásadní pro porozumění dynamice excesů, k nimž v koloniích docházelo (a tím souvisí s otázkami odpovědnosti a viny).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma patří na bakalářské úrovni mezi náročnější především kvůli horší dostupnosti zdrojů, kdy část dokumentů dosud nebyla digitalizována. Předkládaná práce však není pouhou kompilací odborných článků a monografií, jichž autorka obsáhla poměrně rozsáhlý soubor včetně průlomových prací publikovaných teprve v pozdější dekádě (Anderson). Autorka zpracovala i řadu již publikovaných vládních dokumentů i několik audiovizuálních materiálů.

První, rozsáhlejší část stati je koncipována chronologicky, období povstání Mau Mau je popisováno optikou britské strany, což je vzhledem k zacílení práce logické. Zařazení třetí kapitoly (pohled britského veřejného mínění na povstání Mau Mau) je v tomto ohledu spíše nadbytečné, neboť přímo nepřispívá k zodpovězení výzkumné otázky. Ilustruje však atmosféru, v níž byla britská reakce na povstání formulována. Nepříliš dlouhá čtvrtá kapitola je naopak z hlediska autorčina zájmu klíčová; právě zde na několika problematických aspektech britského postupu (násilné excesy, zadržovací tábory) hodnotí míru autonomie koloniální správy.

Autorčina práce se zdroji je, a v průběhu vzniku práce vždy byla, velice pečlivá. Její argumentace je přesvědčivá, se závěry práce je možné se bez výhrad ztotožnit.

Oceňuji zařazení mapových příloh, které usnadňují orientaci v komplikovaných keňských geografických i demografických realitách.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Po jazykové stránce není práce nadprůměrná, text je však srozumitelný i dostatečně čtivý. Odkazový aparát je přiměřeně rozsáhlý a pečlivě zpracovaný.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autorka v předložené práci prokázala schopnost samostatně formulovat a přesvědčivě zpracovat relevantní odborné téma, vytyčené cíle práce byly naplněny.

Rozbor literatury je zcela adekvátní.

Škoda jen, že úvod není již od počátku explicitněji vystavěn okolo hlavní výzkumné otázky práce – míry autonomie koloniální správy na centrální vládě v Londýně. Obrat „Uvedená výzkumná otázka je dokázána... (s. 3)“ i jiná místa v textu nasvědčují, že po metodologické stránce práce je poněkud rozpolcena mezi záměrem zodpovědět výzkumnou otázku a záměr prověřit předem stanovenou tezi/hypotézu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Čím si autorka vysvětluje velmi rychlý posun britské politiky vůči Keni od represe povstání a faktického vyvolání občanské války k ochotě poskytnout kolonii bez dalších odkladů plnou nezávislost?

Považuje autorka případ Keni za v britské koloniální historii ojedinělý, anebo lze v rámci současné vlny zájmu očekávat revizi/reinterpretaci obecně přijímaného pohledu na historii i dalších kolonizovaných území (a případně kterých)?

Další otázky míří přímo k dynamice vztahů mezi centrem a místními administrátory:

Počátky liberalizace politického života v zemi a rozšiřování zastoupení Afričanů po roce 1955, jež autorka zmiňuje na s. 29, vycházely primárně z rozhodnutí Londýna, anebo koloniální správy? Pokud Londýna, setkaly se tyto s odporem či přímo bojkotem ze strany koloniální správy či bělošských osadníků?

Byl Kenyatta dříve plně akceptován jako politický vůdce Keni britskou koloniální správou, anebo Londýnem?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

*Bakalářskou práci Barbory Tauchmanové bez výhrad **doporučuji** k obhajobě. Hodnotím ji na pomezí stupňů **výborně a velmi dobře**.*

Datum: 9. 6. 2014

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.